

Dato: 31.05.2016 Arkivkode: Bilag nr: Arkivsak ID: 15/129339 J.post ID: 16/113802
Saksbehandler: Gry Folge
Saksansvarlig: Erik Kjeldstadli

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Formannskapet		
Kommunestyret		

Kommunereformen - Bærum kommunes vurderinger

Rådmannens forslag til vedtak:

(Rådmannen legger frem saken uten forslag til vedtak.)

SAKEN I KORTE TREKK

Saken redegjør for mål og føringer med kommunereformen. I Rådmannens redegjørelse gjengis hovedpunkter om bakgrunn for kommunereformen, Regjeringens mål for reformen og de kriterier Regjeringen har satt for vurdering av en god kommunestruktur.

Utredningsarbeid

Det er gjennomført et felles utredningsarbeid for de seks kommunene Bærum, Asker, Røyken, Hurum, Lier og Hole i regi av Agenda Kaupang om «[Konsekvenser og muligheter ved alternativ kommunestruktur](#)». I samarbeid med kommunene Asker, Røyken og Hurum er det også utarbeidet seks temanotater som tar for seg sentrale temaer fra Agenda Kaupangrapporten. Utredningsarbeidet beskrives i Rådmannens redegjørelse.

Det samlede utredningsmaterialet har sammen med [Stortingsmelding 14 \(2014–2015\)](#) «[Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner](#)», «[Kriterier for god kommunestruktur](#)» (Ekspertutvalget), vært et viktig grunnlag for arbeidet i kommunen.

Informasjonsarbeid, medvirkning og innbyggerinvolvering

Det ble utarbeidet en [kommunikasjonsplan som ble lagt frem for kommunestyret 27. januar 2016 \(vedlegg til sak 002/16\)](#). Formålet for medvirknings- og involveringsarbeidet, slik det er skissert i kommunikasjonsplanen har vært «at politikerne får grunnlag fra kompetente innbyggere til å

fatte velbegrunnede beslutninger på vegne av sine kommuner».

Det har vært lagt til rette for informasjon og bred involvering av innbyggere, ansatte i kommunene, næringsliv, de lokale velforeningene og andre som ønsker delta i diskusjonen.

Alternativer

De alternativer som vurderes i Rådmannens redegjørelse er:

- Bærum som i dag
- Bærum, Asker, Røyken og Hurum
- Bærum og Asker

Rådmannens oppsummering og konklusjon

Stortinget har bestemt at alle kommuner skal vurdere fremtidig kommunestruktur innen 30. juni 2016. Behandlingen i kommunene skal ende med en tilråding om en ønsker å endre kommunestrukturen eller beholde nåværende inndeling. For Bærum kommunes del foreligger ikke et konkret sammenslåingsalternativ eller felles intensjonsavtale. Rådmannen vurderer at Stortingets oppdrag innebærer at hver kommune på prinsipielt grunnlag skal gjøre seg opp selvstendig en mening om hva som er hensiktsmessig kommunestruktur i fremtiden, også i de tilfeller hvor det ikke foreligger en felles konklusjon med nabokommunene.

Rådmannens vurderinger i saken følger to linjer:

- Bærum kommunes evne til å ivareta kommunens oppgaver og ansvar på en god måte – nå og i fremtiden
- Bærum kommunes mulighet til å påvirke løsningen av samfunnsmessige utfordringer i kommunen og regionen

Rådmannen mener at *Bærum som egen kommune* er et godt alternativ både når det gjelder tjenesteyting, myndighetsutøvelse og rollen som sterk samfunnsutviklingsaktør. Bærum er en stor og robust kommune, som tilfredsstiller alle mål og kriterier kommunereformen har satt for en bærekraftig kommunestruktur. Bærum kommune vil følge opp de initiativ som kommunen har tatt for et tettere samarbeid med Oslo kommune og Akershus fylkeskommune, som også bør omfatte andre kommuner i randsonen til Oslo.

Samtidig mener Rådmannen at en større kommune i Vestregionen har et potensial til å være en sterkere aktør med felles stemme i når det gjelder de regionale og samfunnsmessige utfordringene i hovedstadsregionen.

DEL 2 – MER OM SAKEN:

Regjeringen la våren 2014 frem «[Kommunereform – Meldingsdel i kommuneproposisjonen 2015 \(Prop. 95 S\)](#)». Proposisjonen redegjør for bakgrunn, mål, prosess og virkemidler for kommunereformen, og innebærer et utredningsoppdrag til alle landets kommuner.

Stortinget har bestemt at alle kommuner skal vurdere fremtidig kommunestruktur innen 30. juni 2016. Det innebærer at alle kommuner er pålagt å gjennomføre en prosess hvor saken utredes og hvor en fører dialog med nabokommuner. Behandlingen i kommunene skal ende med en tilråding om en ønsker å endre kommunestrukturen eller beholde nåværende inndeling.

Målt i antall innbyggere er Bærum kommune i dag en av landets største kommuner. Selv etter en kommunereform med eventuelt omfattende kommunesammenslåinger på landsbasis, vil Bærum kommune etter alt å dømme fortsatt være blant de kommunene som har flest innbyggere, selv om kommunen skulle velge å stå alene. Kommunereformen handler imidlertid ikke bare om størrelse målt i innbyggertall, men også om geografisk utstrekning, befolkningstetthet, egnede enheter for arbeids- og boligmarked, muligheter til rasjonell transport- og arealpolitikk mv.

Oppdraget som er gitt i forbindelse med kommunereformen er derfor møtt med omfattende utredningsarbeid sammen med andre kommuner og alene.

1. Kommunereformen – nasjonale føringer for kommunenes arbeid

1.1 Mål med kommunereformen

Regjeringen har satt følgende mål for reformen:

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

I proposisjonen utdyper regjeringen målene slik:

1) Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Større kommuner med bedre kapasitet og kompetanse vil legge til rette for gode og likeverdige tjenester til befolkningen over hele landet. Kommunene har i dag ansvar for et omfattende og til dels spesialisert tjenestetilbud og kompliserte forvaltningsoppgaver. Det er et viktig prinsipp at beslutningene fattes så nær dem det gjelder som mulig. Kommunene bør derfor også ha forutsetninger for å kunne ta på seg flere oppgaver enn i dag.

2) Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

En endret kommunestruktur skal gi større og mer funksjonelt avgrensede kommuner som evner å sikre en bærekraftig samfunnsutvikling lokalt og regionalt, og en kommunesektor som er i stand til å løse nasjonale utfordringer. Reformen skal styrke forutsetningene for en helhetlig

samfunnsutvikling i alle deler av landet både når det gjelder arealbruk, samfunnssikkerhet og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og den helsemessige og sosiale utviklingen i kommunen. Kommunene bør ha en avgrensning og størrelse som gir mulighet for funksjonelle planleggingsområder, og det er derfor ønskelig at kommunegrensene i større grad enn i dag tilpasses naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner.

3) Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

Større kommuner vil innebære at man kan ha en mer variert befolknings- og nærings sammensetning. Bærekraftige og økonomiske robuste kommuner vil også kunne legge til rette for en mer effektiv ressursbruk innenfor de økonomiske rammene samt har større evne til å kunne påta seg og løse frivillige oppgaver.

4) Styrket lokaldemokrati

En endret kommunestruktur med større kommuner vil legge grunnlaget for å kunne overføre flere oppgaver fra fylkeskommunene, fylkesmannen og staten for øvrig, og slik styrke kommunene som viktige lokaldemokratiske organer for sine innbyggere. Dette vil gi økt makt og myndighet til kommunene og dermed økt lokalt selvstyre. Interkommunalt samarbeid har vært kommunenes egen strategi for å gjøre dem rustet til å ivareta lovpålagte tjenester med tilstrekkelig kompetanse og kapasitet. En stadig større andel av den kommunale aktiviteten ivaretas i ulike interkommunale samarbeidskonstellasjoner. Interkommunalt samarbeid svekker lokaldemokratiet blant annet ved å redusere mulighetene de folkevalgte har til å se flere oppgaver i sammenheng, og ved å svekke innbyggernes muligheter til å følge med på hvilke beslutninger som treffes hvor. Større kommuner kan redusere behovet for interkommunalt samarbeid.

1.2 Ekspertutvalget – kriterier for en god kommunestruktur

De norske kommunene er generalistkommuner. Det innebærer at alle kommuner, uavhengig av størrelse, skal imøtekomme de samme krav når det gjelder tjenester til innbyggerne, planleggings- og utviklingsoppgaver i lokalsamfunnet, oppgaven som myndighetsutøver og ivaretagelse av demokratiske funksjoner, uavhengig av innbyggertall og bosettingsstruktur. Kommunal- og moderniseringsdepartementet satte 3. januar 2014 ned et ekspertutvalg som på fritt faglig grunnlag skulle foreslå kriterier som angir hva som skal til for at en kommune på en god måte skal kunne ivareta sine fire roller (tjenesteproducent, myndighetsutøver, samfunnsutvikler, demokratisk arena) og oppgaveløsning.

Ekspertutvalget har beskrevet kriteriene for god kommunestruktur slik:

1. Tilstrekkelig kapasitet

Utviklingstrekkene viser at samfunnsutviklingsrollen er blitt mer kompleks, og kommunene må ha en størrelse som gjør at de har tilstrekkelig kapasitet til å løse sine oppgaver på viktige felter som klima, miljø, samfunnsplanlegging, næringsutvikling og folkehelse.

2. Relevant kompetanse

Det er et voksende gap mellom de forventninger og krav som stilles til kommunene på flere viktige tjenesteområder, og den kompetansen som mange kommuner besitter på de ulike fagområdene. I tillegg til tilstrekkelig kapasitet, er også relevant kompetanse avgjørende for å sikre sterke fagmiljøer og en god administrasjon. Manglende kompetanse er trukket frem som en utfordring spesielt når det gjelder kommunes rolle som samfunnsutvikler.

3. Tilstrekkelig distanse

Kommunene må ha en slik størrelse at det er tilstrekkelig distanse mellom saksbehandler og innbyggerne. Dette for å sikre likebehandling og at det ikke tas utenforliggende hensyn i myndighetsutøvelsen og når det fattes vedtak, samt at innbyggerne sikres de rettigheter de har etter loven.

4. Effektiv tjenesteproduksjon

Større kommuner vil legge bedre til rett for økt rammestyring fra statens side og dermed økt mulighet for å tilpasse tjenestetilbudet til lokale forhold. Større kommuner kan gi bedre utnyttelse av potensielle stordriftsfordeler.

5. Økonomisk soliditet

Kommuner med sunn økonomi, som sørger for å ha et økonomisk handlingsrom, kan i større grad håndtere uforutsette hendelser uten at det får direkte konsekvenser for tjenestetilbudet til innbyggerne. Små kommuner er mer sårbare enn større kommuner i slike situasjoner, fordi de har et mindre budsjett å omdisponere innenfor.

6. Valgfrihet

Innbyggerne vil i større grad kreve flere valgalternativer innenfor tjenestene. Større kommuner kan tilby en større bredde i tilbudet til sine innbyggere, som vil være vanskelig å tilby i små kommuner.

7. Funksjonelle samfunnsutviklingsområder

Kommunene må ha en inndeling som er mest mulig funksjonell for de områder det er nødvendig å se i sammenheng for å sikre helhetlige løsninger, særlig på areal- og transportområdet. De siste tiårene har det vært en vedvarende regional integrasjon gjennom pendling og tettstedsutvikling, slik at kommunene i stadig mindre grad utgjør en funksjonell enhet. Denne utviklingen vil fortsette. Særlig i byområder gjør behovet for mer funksjonelle samfunnsutviklingsområder at kommunene bør vurdere sammenslåing. Erfaring tilsier at kommunene hver for seg har sterke insentiver for å ivareta egne behov og at de felles løsningene ikke blir optimale, verken i planleggingen eller i implementeringen av planene. I mindre sentrale strøk vil kriterier som kapasitet og kompetanse om samfunnsutvikling være viktigere når kommunesammenslåing skal vurderes.

8. Høy politisk deltakelse

Det er viktig å ha et aktivt lokaldemokrati med valgmuligheter både i forbindelse med stemmegivningen og at innbyggerne har mulighet til å få sin stemme hørt mellom valgene. Større kommuner legger i dag i større grad til rette for deltakelse mellom valgene, og de har oftere ulike former for medvirkningsorgan.

9. Lokal politisk styring

Kommunene bør ha mulighet for en hensiktsmessig lokal organisering og prioritering, og ikke være nødt til å organisere sin tjenesteproduksjon i interkommunale ordninger for å levere lovpålagte velferdstjenester. En endret kommunestruktur med større kommuner vil legge grunnlaget for å kunne overføre flere oppgaver til kommunene, og slik styrke kommunene som viktige lokaldemokratiske organer for sine innbyggere. En større kommune kan også ha en sterkere aktørrolle i samarbeid med andre regionale og nasjonale aktører.

10. Lokal identitet

Antakelsen om at noe av dagens nærhet vil forsvinne ved større kommuner, enten det gjelder til kommunehuset, lokalpolitikere eller tjenester, vil med stor sannsynlighet bli opplevd som

problematisk og utfordrende av de berørte innbyggerne. En slik opplevelse vil kunne bli forsterket dersom dagens politiske og administrative system ikke tilpasses nye forutsetninger. Resultatet vil kunne bli et svekket lokalt demokrati. Utvalget tar også som utgangspunkt at det vil være lettere å gjennomføre sammenslåinger med kommuner som i stor grad opplever å ha interkommunal identitet, enn mellom kommuner som ikke har det.

Bærum kommune, med dagens kommunegrense, ivaretar de nasjonale målene og kriteriene for en god kommunestruktur på en forsvarlig måte. Dette er godt beskrevet og dokumentert i [rapporten fra Agenda Kaupang](#). Samtidig sier rapporten at det for to av målene/ kriteriene er et potensial for optimalisering. Dette gjelder: 1) helhetlig og samordnet samfunnsutvikling/ funksjonelle samfunnsutviklingsområder og 2) lokaldemokrati og lokal politisk styring. Det som trekkes frem er henholdsvis å kunne se arealdisponering og samferdsel/transportinfrastruktur bedre i sammenheng, og mulighet for forsterket interessehevding og påvirkningskraft overfor regionale og statlige aktører (spesielt når det gjelder kollektivtransport og samferdselsløsninger). Disse forholdene blir beskrevet nærmere under kapittelet som omhandler utfordringsbildet og under Rådmannens vurderinger.

1.3 Nye oppgaver til større kommuner

I tillegg til kriterier for en god kommunestruktur, ble ekspertutvalget i tillegg bedt om å analysere og vurdere eksempler på enkelte oppgaver som det kan være aktuelt å overføre til kommunene innen tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og samfunnsutvikling, gitt større og mer robuste kommuner. Basert på Ekspertutvalgets vurderinger la Regjeringen i Stortingsmelding 14 (2014–2015) «Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner» frem forslag til nye oppgaver til kommunene.

Nye oppgaver som foreslås overført til kommunene, dreier seg om tjenester og oppgaver knyttet til velferd, lokal utvikling og andre nye oppgaver. I stortingsmeldingen legges det til grunn at større og mer robuste kommuner er en forutsetning for overføring av oppgavene. Oppgavene som foreslås overført er:

Tjenester og velferd:	Samfunnsutvikling:	Andre oppgaver:
Tannhelsetjenesten	Tilskudd frivilligsentraler	Vigselsrett for borgerlige vielser
Rehabiliteringstjenester	Forenkling av utmarksforvaltning	Notarialforretninger
Basishjelpemidler	Lokal nærings- og samfunnsutvikling	Godkjenning svømmeanlegg
Forsøk DPS	Motorferdsel	
Boligtilskudd	Større handlingsrom, plan- og byggesaker	
Varig tilrettelagt arbeid	Tilskudd nærings- og miljøtiltak i skogbruk	
Arbeids- og utdanningsreiser	Naturforvaltning	
Barnevern	Konsesjonsbehandling småkraftverk	
Familievern	Enkeltutslippstillatelser	
Finansiering pasienttransport	Forurensningslov	

I meldingen ble det åpnet en mulighet for at de største kommunene kunne overta enkelte fylkeskommunale oppgaver, eksempelvis ansvaret for videregående opplæring og kollektivtrafikk/fylkesveier, inkludert TT-transport og skoleskyss. Stortinget fastsatte strengere krav for å overta denne type oppgaver, men det vil være en aktuell diskusjon å ta for kommuner som får en størrelse som tilsier at de kan klare slike oppgaver. Det er ikke satt noen innbyggergrense for hva som defineres som de største kommunene, men to sentrale forutsetninger må være på plass:

- Kommunene må være i stand til å løse oppgavene på en god måte, herunder inneha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse og utgjøre et geografisk funksjonelt område.
- Oppgaveløsningen i områdene utenfor storkommunene må kunne håndteres på en måte som sikrer likeverdig løsning av oppgavene. Befolkningsgrunnlag og geografiske avstander vil være sentrale faktorer i den sammenheng.

Stortinget presiserte i vedtaket i juni at dersom kommuner skal kunne overta videregående skoler, må dette skje gjennom søknad og i første omgang som en forsøksordning. For å overta oppgaver knyttet til kollektivtrafikk, TT-transport og skoleskyss, forutsettes et samarbeid/partnerskap for å sikre et helhetlig tilbud i regionen.

2. Nasjonalt og lokalt utfordringsbilde

Kommunene har fått stadig flere oppgaver og økt ansvar, og er i dag helt sentrale aktører for å løse viktige samfunnsproblemer. Det stiller store krav til kommunene. Ut over dette må kommunen i fremtiden kunne håndtere nye velferdsreformer.

I punktene nedenfor beskrives dagens utfordringsbilde sett ut fra både et nasjonalt og et lokalt perspektiv. Beskrivelse av nasjonalt utfordringsbilde er hentet fra sentrale styringsdokumenter for kommunereformen. Beskrivelse av de lokale utfordringer for regionen vest for Oslo er i all hovedsak hentet fra utredningen til Agenda Kaupang.

1) Befolkningsutvikling

Siden 1970 har folketallet i Norge økt med vel 1,2 millioner innbyggere (32 prosent). Befolkningsøkningen har vært størst i de store byene, samtidig som det har vært en betydelig nedgang i de kommunene som nå har under 4.000 innbyggere. Alderssammensetningen i kommunene varierer også mye. Befolkningsframskrivninger viser at det mot 2040 vil bli en fordobling av antall eldre over 67 år. Dette vil gi utslag i alle kommuner. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at veksten i de fire største byregionene vil øke med 27 prosent frem til 2027 og med 36 prosent frem til 2040. Dette vil gi store utfordringer med hensyn til boligutbygging, infrastruktur og utvidet omfang av tjenester.

Målt i innbyggertall er Bærum kommune stor, men er liten i areal sammenliknet med mange andre kommuner. [Rapporten fra Agenda Kaupang](#) peker på at Bærum er vesentlig tettbygd, og den fremtidige befolkningsveksten vil medføre press på arealer, infrastruktur og vesentlige miljø- og friluftsverdier.

2) Sentralisering

Etter at kommunestrukturen gjennomgikk en stor endring på 1960 tallet har det skjedd omfattende endringer i det norske samfunnet. Blant annet har man opplevd en betydelig

sentralisering av befolkningen, og befolkningsveksten i de sentrale byområdene er ventet å holde seg høy. Her vil også den regionale integreringen i form av økt pendling og utvidelse av tettstedsområder fortsette. Den økte pendlingen har først og fremst gitt sterkere integrasjon mellom kommuner i allerede eksisterende bo- og arbeidsmarkedsregioner. Parallelt med sentraliseringen har det vært en omfattende utvikling og utbygging av digital infrastruktur og transportinfrastruktur.

Oslo og det nærmeste omlandet rundt, inkludert store deler av Bærum og andre omkringliggende kommuner til hovedstaden, vurderes av Agenda Kaupang til å utgjøre ett sammenhengende tettsted. Regionen er den desidert mest befolkningstunge i landet, og veksten ser ut til å fortsette.

3) Manglende samsvar mellom administrative og funksjonelle inndelinger

Kommunene er også i stadig større grad involvert i oppgaveløsning av nasjonale og globale samfunnsutfordringer. Bærekraftig samfunnsutvikling handler om å møte klima- og miljøutfordringene, sikre gode levekår og sosial inkludering samt bidra til et konkurransedyktig næringsliv. Befolknings- og kommunikasjonsutviklingen har endret de funksjonelle samfunnsutviklingsområdene, og kommunestrukturen er i liten grad endret i tråd med denne utviklingen. Regjeringen peker på at det særlig i byområdene er store muligheter fremover for å sikre en helhetlig og bærekraftig utvikling i areal-, transport- og boligplanlegging med større og mer robuste kommuner.

I byområder, som hovedstadsregionen, skaper kommunestrukturen særskilte utfordringer. Byområdene favner om flere kommuner, der innbyggere og næringsliv lever sine daglige liv og opererer på tvers av kommunegrenser. Dette gjør at kommunens administrative grenser i liten grad sammenfaller med det funksjonelle området det er nødvendig å se i sammenheng.

Flerkommunale byområder skaper utfordringer spesielt for ivaretagelse av kommunenes rolle som samfunnsutvikler gjennom helhetlige areal- og transportløsninger. Her pågår det et utstrakt samarbeid i mange byområder, men erfaringene viser at fordeling av kostnader og gevinster ved befolknings- og næringsutvikling skaper konkurranse og uenighet mellom kommunene. Hovedstadsregionen og tettstedet Oslo er delt av tre fylkesgrenser, statlige regiongrenser og et stort antall kommuner. Dette fører til lange prosesser med forsinkede og dårligere løsninger. Konkrete eksempler på dette er Fornebubanen og E 18.

Den veksten som man står overfor stiller krav til areal- og transportplanleggingen, og de to funksjonene må ses i sammenheng. Befolkningsveksten innad i regionen, men også utenfor, vil kreve at transportinfrastrukturen utnyttes. Det kan være vanskelig å gjennomføre en arealplan som minimerer transportomfanget eller utnytter transportinfrastrukturen på en bedre måte enn i dag. Nåværende struktur kan svekke den enkelte kommunes insitammenter til å følge opp overordnede målsettinger. [Utredningen fra Agenda Kaupang](#) peker på at dette gjelder både for Asker, Bærum, Røyken og Hurum (som i stor grad inngår i samme bolig- og arbeidsmarkedsregion og tettsted) der en kommunes disposisjoner og planlegging kan ha konsekvenser for nabo-kommunene. Mange informanter peker på at dersom areal- og utviklingsansvaret hadde vært lagt til én kommune, ville flere hensyn og interesser – og de ulike delregioners egenskaper og fortrinn – blitt sett i en bedre sammenheng. Det pekes på at jo flere kommuner og instanser som må samordne sin arealutvikling mot felles mål, desto vanskeligere er det. Mange peker på at kommunene i dag primært har som hovedmål å arbeide for et utbyggingsmønster som gagnar dem best enkeltvis ([Agenda Kaupang rapporten](#)).

Kommunenes utviklingsrolle omfatter også muligheten for å påvirke regionale utviklingstrekk som fastlegges på andre arenaer enn de kommunale. Kommunenes mulighet for å ivareta sine

samlede interesser overfor nabokommuner, fylkeskommunene og statlige myndigheter er dermed en viktig side ved samfunnsutbyggingsrollen (Agenda Kaupang).

Under henvisning til ekspertutvalget påpeker den samme rapporten videre at størrelsen i kommunene blant annet i hovedstadsområdet må balanseres med hensyn til tjenesteproduksjon og lokaldemokrati, og at hovedstadsområdet bør derfor bestå av flere kommuner. Men også i hovedstadsområdet bør kommunene så langt som mulig utgjøre funksjonelle samfunnsutviklingsområder.

Regjeringen peker også på at lite funksjonelt avgrensede kommuner gir utfordringer for ivaretagelsen av kommunens andre roller. Behovet øker for interkommunale og andre formelle og uformelle nettverkssamarbeid, med de demokratiske utfordringene dette gir.

4) Økte krav til kommunene

Kommunenes oppgaver er i de siste tiårene blitt utvidet på en rekke områder. Utvidelser av barnehagetilbudet, tidligere skolestart og utvidelser i helse- og omsorgstilbudet er eksempler på reformer som har bidratt til vekst. Veksten må også ses i sammenheng med den store befolkningsveksten som har gitt store sysselsettings- og investeringsbehov for kommunesektoren. I 2012 sto kommunene og fylkeskommunene for vel halvparten av den offentlige tjenesteproduksjonen og sysselsatte om lag en femtedel av alle yrkesaktive i landet.

Kravene til kommuneplanlegging har blitt mer omfattende de siste årene og handler i dag ikke bare om arealplanlegging. Plan- og bygningsloven skal fremme bærekraftig utvikling til det beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Planlegging etter plan- og bygningsloven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver. Videre skal planlegging og vedtak sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning fra alle berørte interesser og myndigheter. Større kompleksitet i plan- og utviklingsarbeidet, samt økende krav til kommunens myndighetsutøvelse stiller krav til at fagmiljøene i kommunene har bred kompetanse. Dette gjelder særlig rollen kommunene har som samfunnsutvikler.

Viktige kommunale samfunnsutviklingsfunksjoner er å fastlegge utbyggingsmønster, steds- og sentrumsutvikling, sikre miljøhensyn, ivareta naturressurser, folkehelse, tilrettelegge for næringsutvikling og samferdselsoppgaver. Kommunenes utviklingsrolle dreier seg dermed om å legge til rette og regulere betingelsene for viktige utviklingstrekk i kommunene. Rollen favner videre enn de oppgavene en kommune er pålagt å utføre gjennom lover og forskrifter, og er i stor grad basert på sektor og nivåovergripende samarbeid med og mobilisering av aktører i og utenfor egen kommune.

Dette innebærer at kommunene ikke styrer all utvikling i egen kommune direkte, men at de fastlegger viktige rammer for innbyggernes og næringslivets handlingsrom, som så i sum avgjør hvordan utviklingen i den enkelte kommune faktisk blir. Slik sett er det samspillet mellom markeds-messige utviklingstrekk og kommunal regulering og tilrettelegging som avgjør om for eksempel boligbyggingen blir stor eller liten, om det blir vekst, fornyelse eller stagnasjon i lokalt næringsliv (Agenda Kaupang).

5) Økte krav til kapasitet og kompetanse

Økt oppgaveomfang og flere spesialiserte oppgaver sammen med økte krav til kvalitet i tjenestene og økte forventninger fra innbyggerne, stiller store krav til kommunene om kapasitet og kompetanse. I tillegg har den statlige sektorstyringen, og spesielt regelstyringen blitt mer detaljert. Størrelsen og sammensetningen av fagmiljøene i en kommune vil ha betydning for kvaliteten på tjenestene som tilbys innbyggerne.

Når det gjelder lokal politisk styring, er det behov for kommuner med større administrativ kapasitet og større mulighet til å ha en reell kontroll på lovpålagte oppgaver.

6) utfordringer for lokaldemokratiet

Lokaldemokratiet er knyttet til kommunens makt og myndighet samt den muligheten innbyggerne har til å påvirke beslutninger som er viktige for hverdagen deres.

Interkommunalt samarbeid har vært kommunenes egen strategi for å gjøre dem rustet til å ivareta lovpålagte tjenester med tilstrekkelig kompetanse og kapasitet. En stadig større andel av den kommunale aktiviteten ivaretas i ulike kommunesamarbeid, og både store og små kommuner har til dels omfattende samarbeid.

De siste tiårene har styringen fra staten økt. Den detaljerte styringen reduserer kommunenes muligheter til å tilpasse tjenestene til lokale forhold i kommunen. Difi-rapporten (2010) om statlig styring av kommunene, peker på at det er en utfordring fremover at kravene om større likhet i tjenestetilbudet mellom kommunene, samt økt kunnskap om resultater, både gjennom nasjonale tilsyn og andre undersøkelser, vil øke statens styringsbehov ytterligere. Det er også et press på kommunens myndighet, for eksempel på arealområdet. Ekspertutvalget har lagt til grunn at jo flere kommuner og instanser som må samordne sin arealutvikling mot felles mål, jo vanskeligere er det. I tillegg kan samordning bety en svekking av kommunens myndighet over egne areal, og slik en svekking av lokaldemokratiet.

Lokaldemokrati og lokal politisk styring handler ikke bare om valgdeltakelse, nærhet til innbyggere og innbyggermedvirkning i politiske prosesser. Det handler også om hvilke oppgaver som er lagt til det lokalpolitiske nivået og som lokalpolitikere dermed kan beslutte over. Videre handler det om påvirkningskraft og hvilken mulighet kommunen har til å hevde sine interesser i viktige regionale og statlige prosesser hvor det treffes viktige beslutninger som får konsekvenser for innbyggerne i kommunen. Det er en utfordring for den helhetlige samfunnsutviklingen i kommunen at Bærum ikke har formell innflytelse over for eksempel prioriteringene i Oslopakke 3, eller andre samferdsels- og kollektivprosjekter hvor løsningene som blir valgt kan få store konsekvenser for kommunens innbyggere.

3. Lokal prosess – Bærum kommunes arbeid med kommunereformen

3.1 Tidligere behandling av saken i Bærum kommune

Følgende saker og notater er lag frem for henholdsvis Kommunestyre og Formannskap:

- Sak i kommunestyret 27. januar 2016, sak 002/16: [Kommunereformen høsten 2015 – status og veien videre](#)
- Vedlegg til kommunestyresak 002/16: [Kommunikasjonsplan for innbyggermedvirkning](#)
- Notat til kommunestyret 25. januar 2016: [Kommunereformen og innbyggerinvolvering - tillegg til kommunestyresak 2/16](#)
- Notat til kommunestyret datert 21.04.2015: [Status i Bærum kommunes arbeid med kommunereformen](#)

- Sak til formannskapet 17.12.2014, sak 179/14: [Kommunereformen – samarbeid om utredning av kunnskapsgrunnlag](#)
- Vedlegg til formannskapssak 179/14: [Grunnlagsnotat om felles utredning av kunnskapsgrunnlag](#)
- Notat til kommunestyret datert 28.10.2014: [Orientering om Bærum kommunes arbeid med kommunereformen](#)
- Formannskapssak 147/14: [Kommunereform – opplegg for Bærum kommunes arbeid](#)

I de sakene som er listet opp her er det også lagt lenker til de sentrale dokumentene som Regjeringen har utarbeidet. I tillegg kan nettsidene [kommunereform.no](#) og [nykommune.no](#) være nyttige for å finne mer informasjon. [Fylkesmannen i Oslo og Akershus har også opprettet en egen nettside](#) om kommunereformen. Se også Bærum kommunes egen [nettside for kommunereform](#).

3.2 Politisk styring og samarbeid med andre kommuner

I Bærum kommune har gruppelederne sammen med ordfører og varaordfører utgjort den lokale styringsgruppen for arbeidet med kommunereformen. Etter valget hadde de sitt første møte 14. oktober 2014.

Ordførerne i Asker kommune og Bærum kommune inviterte høsten 2014 kommunene Røyken, Hurum, Lier og Hole til et samarbeid om fremskaffelse av et kunnskapsgrunnlag for det videre arbeidet med kommunereformen.

Samarbeidet mellom de aktuelle kommunene har vært ledet av felles styringsgruppe med ordførerne i de seks kommunene. Fra oktober 2015 ble også gruppeleder av det største opposisjonspartiet i hver av kommunene med i den sentrale styringsgruppen. Hole og Lier kommuner gikk senere ut av samarbeidet, og kommunestyret i Bærum vedtok i møte 27. januar å gå videre med vurderinger av følgende alternativer:

- Bærum og Asker
- Bærum, Asker, Røyken og Hurum

Asker, Røyken og Hurum kommuner valgte senere å gå videre med sonderingssamtaler uten Bærum kommune.

Som en start på prosessen frem til saken skal behandles i kommunestyrene i juni 2016 måtte kommunene i løpet av høsten 2015 bestemme seg for om det var aktuelt å føre videre samtaler med nabokommuner, og i så fall hvilke kommuner som var aktuelle. Beslutningen om fremtidig struktur skal tas av kommunestyrene i juni 2016.

3.3 Utredninger og fagrapporter

Det er gjennomført et felles utredningsarbeid for de seks kommunene Bærum, Asker, Røyken, Hurum, Lier og Hole i regi av Agenda Kaupang om «[Konsekvenser og muligheter ved alternativ kommunestruktur](#)». Utredningsrapporten ble lagt frem 5. oktober, og presentert for det nye kommunestyret i møtet 20. oktober 2015.

Hensikten med utredningsoppdraget var å belyse mulighetsrommet som kan ligge for Asker, Bærum, Røyken, Hurum, Lier og Hole ved en endret kommunestruktur. Utredningen drøfter utfordringer ved nåværende kommunegrenser, og om andre grenser gir muligheter for å møte utfordringene kommunene og Hovedstadsregionen står overfor på en bedre måte enn i dag. Rapporten retter mest oppmerksomhet mot regjeringens påpekte behov for at kommunegrensene i større grad sammenfaller med samfunnsutfordringene og kommunenes rolle som samfunnsutvikler. Også potensialet for nye kommunale oppgaver gitt nye strukturalternativer, drøftes.

I samarbeid med kommunene Asker, Røyken og Hurum er det også utarbeidet temanotater som tar for seg sentrale temaer fra [Agenda Kaupangrapporten](#), i tillegg til sentrale styringsdokumenter som redegjør for Stortingets og Regjeringens mål og forventninger til kommunereformen. Følgende faktanotater er utarbeidet:

- [Areal, transport og miljø](#)
- [Lokal identitet og demokrati](#)
- [Nye oppgaver og forholdet til stat og folkevalgt region](#)
- [Næringsliv og næringsutvikling](#)
- [Samfunnsmessige vurderinger](#) (utarbeidet av PWC, anskaffet av de fire kommunene i fellesskap)
- [Virksomhetsøkonomiske konsekvenser](#) (utarbeidet av PWC, anskaffet av de fire kommunene i fellesskap)

Det samlede utredningsmaterialet har sammen med [Stortingsmelding 14 \(2014–2015\)](#) «[Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner](#)», «[Kriterier for god kommunestruktur](#)» (Ekspertutvalget), vært et viktig grunnlag for arbeidet i kommunen.

3.4 Informasjonsarbeid, medvirkning og innbyggerinvolvering

Det har vært lagt til rette for informasjon og bred involvering av innbyggere, ansatte i kommunene, næringsliv, de lokale velforeningene og andre som ønsker delta i diskusjonen, og det ble utarbeidet en kommunikasjonsplan som ble lagt frem for kommunestyret 27. januar 2016 ([vedlegg til sak 002/16](#)). Målgrupper for involvering har vært:

- Innbyggere (med særskilt opplegg for å høre ungdommens stemme)
- Næringsliv – både store og små aktører
- Frivillig sektor
- Ansatte og tillitsvalgte

Formålet for medvirknings- og involveringsarbeidet, slik det er skissert i kommunikasjonsplanen var «at politikerne får grunnlag fra kompetente innbyggere til å fatte velbegrunnede beslutninger på vegne av sine kommuner». Som følge av dette ble det lagt til rette for høringsarenaer som tok sikte på dialog, drøfting og debatterende deltakelse. I tråd med kommunestyrets vedtak 27. januar er det gjennomført informasjons- og medvirkningstiltak på følgende måter:

- Informasjon gjennom ulike informasjonskanaler
- Kafémøter med innbyggere hvor ulike problemstillinger er løftet frem og det er gitt konkrete innspill og tilbakemeldinger
- Dialogmøter med næringsliv og lokale velforeninger om relevante temaer
- Innbyggerundersøkelse

3.4.1 Informasjonsarbeid

Det er fortløpende gitt informasjon om kommunereformen, utredninger og faktagrunnlag, kommunens aktiviteter overfor innbyggere og om prosess og samarbeid med andre kommuner om en eventuell kommunesammenslåing. Informasjons- og kommunikasjonskanalene som er anvendt, er: kommunens nettside, facebook og lokale medier, samt Bæringen og Bare Bærum (internavis for ansatte). Det er også opprettet en egen e-postadresse hvor innbyggere kan komme med innspill og synspunkter knyttet til arbeidet med kommunereformen; kommunereform@baerum.kommune.no

3.4.2 Kafémøter

I løpet av to uker i februar (uke 6 og 7) arrangerte kommunen fire kafémøter om kommunereformen hvor innbyggere ble invitert til å dele sine refleksjoner og komme med innspill til de folkevalgte. Møtene ble holdt på Bærums Verk, Østerås, Rykkinn og Bekkestua.

Temaet for kafémøtene var «Fremtidens Bærum og kommunereformen», og målgruppen var innbyggere generelt. Kafémøtene ble innledet av ordfører/varaordfører. Deretter fikk et panel med fire folkevalgte fra ulike partier anledning til å supplere eller utdype ordfører/varaordførers innlegg, før innbyggerne slapp til med sine innspill, synspunkter og spørsmål. Ca. 350 innbyggere deltok på de fire kafémøtene til sammen. Det kom mange konstruktive innspill og synspunkter på både kommune- og regionreform fra innbyggerne som deltok på kafémøtene. Innbyggernes tilbakemeldinger kan kort oppsummeres slik:

Om en eventuell kommunesammenslåing

Det var delte synspunkter blant innbyggerne som deltok på kafémøtene om Bærum kommune bør slå seg sammen med en eller flere nabokommuner. De som ga tydelig uttrykk for at de ikke ønsket en kommunesammenslåing var opptatt av tjenestekvaliteten i dag og i fremtiden, herunder om den vil bli dårligere ved en eventuell kommunesammenslåing. Mange mente at Bærum kommune er stor nok som den er i dag, og klarer seg godt alene.

Det ble trukket frem at en eventuell kommunesammenslåing vil innebære at det blir for stor avstand mellom innbyggere og de folkevalgte, og at en eventuell kommunesammenslåing vil kunne utløse behov for å dele opp den nye kommunen i flere politiske og administrative nivåer. De som mente en kommunereform kunne være bra for lokaldemokratiet anførte blant annet at en eventuell kommunesammenslåing kunne tvinge frem at man ble flinkere til å se og satse på nærmiljøene. Flere innbyggere tok til orde for at man i større grad kunne spille positivt på den sterke lokale identiteten og de ressursene som ligger i de ulike nærmiljøene i Bærum.

Flere av de som stilte seg positive mente at en endret kommunestruktur vil gjøre kommunen bedre rustet til å løse fremtidens utfordringer. Den raske utviklingen i regionen gjør at beslutningen om en eventuell sammenslåing må treffes med bakgrunn i et fremtidsblikk. Det ble pekt på at næringslivet vil kunne dra nytte av at Bærum er større, og at det vil kunne styrke regionens konkurransekraft, samt redusere innpendlingen til Oslo ved å tilrettelegge bedre for

næringsetableringer i regionen vest for Oslo.

Når det gjelder retningsalternativene som var oppe på kafémøtene (blant de som trakk frem at de stilte seg positive til en sammenslåing) var det Bærum og Asker som ble nevnt flest ganger, men også Bærum, Asker, Røyken og Hurum ble nevnt. Innbyggerne ga videre et klart råd mot en eventuell kommunesammenslåing med Oslo kommune.

Temaer som berører andre forvaltningsnivåer

Temaet samferdsel og kollektivtransport ble nevnt av mange som de områdene hvor det haster med å få til bedre løsninger. Man må samarbeide bedre på tvers av nivåer i fremtiden, og planleggingen må bære preg av mer langsiktig tenkning. Det ble etterlyst bedre sammenheng mellom boligutbygging og samferdsels- og kollektivtransportinfrastruktur, og det ble tatt til ordet for at man ikke kan etablere flere store boligområder eller fortette mer enkelte steder i kommunen uten at det også følges opp med vei- og kollektivtransportløsninger.

Av konkrete kollektiv og samferdselsprosjekter ble det nevnt forlengelse av t- banen fra Kolsås til Rykkinn, bedre kollektivløsninger for Lommedalen og Bærumsverk- området, Fornebubanen og bedre tverrgående kollektivløsninger.

Det var forståelse for at den kommende befolkningsveksten vil innebære fortetting og noe mer urbant preg, men at dette ikke må medføre at alle grønne lunger blir borte: «Vi må få til et Bærum med grønne lunger, vi må bygge en bystruktur rundt de kollektive transportårene i mye større grad, men det krever grep som vi gjør sammen med andre forvaltningsnivåer og sammen med Asker». Andre mente at fortettingen rundt kollektivknutepunktene hadde gått for langt. Bekkestua sentrum ble trukket frem i denne sammenheng.

Regionreform

Flere nevnte at samarbeidet mellom kommunen og region/fylkesnivå må bli bedre i fremtiden, for å løse de samfunnsmessige utfordringene vi står overfor. Mange deltakere på kafémøtene pekte på at det er naturlig å tenke et samarbeid eller en konstellasjon mellom Akershus fylkeskommune og Oslo fylkeskommune, og at det er vanskelig å tenke en ny fremtidig regionstruktur uten at Oslo er med. Det ble trukket frem at Oslo er nødvendig for å få løst en del av de store utfordringene.

Flere innbyggere var opptatt av at Akershus fylke slik det er i dag, ikke har et tyngdepunkt som i stor nok grad ivaretar Bærum og Askers interesser, og at det er viktig at et nytt fylke eller region blir en konstruksjon som i større grad ivaretar interessene og behovene til innbyggerne vest for Oslo.

Flere deltakere på kafémøtene tok også til ordet for at det var vanskelig å ta stilling til en eventuell kommunereform når det var uklart hvordan de nye regionene ville se ut og hvilke oppgaver de skulle ha – kontra kommunene, og at en kommunereform var å starte i feil ende.

3.4.3 Ungdomsinvolvering

1) Informasjons- og involveringstiltak på ungdomsskolene

Et eget opplegg for 10. klasse elever ble utarbeidet i samarbeid mellom kommunens administrasjon, lærere i grunnskolen og kommunikasjonsenheten. Opplegget ble gjennomført ute på alle ungdomsskolene i kommunen i mars (uke 9-11), og besto av:

- Klasseromsundervisning i samfunnsfag om kommunereformen
- Åpent stormøte for elever på 10. trinn og fra elevrådet:
 - Informasjonsvideo med ordfører og ordfører i Ungdommens Kommunestyre (UKS) med invitasjon til dialog
 - Kort faktainnlegg om kommunereformens mål og regionens utfordringer
 - Innspill fra elevene om hva som er bra med å vokse opp i Bærum og hva som bør endres – [utarbeidet til to ordskyer](#)
- Filminnspill fra elevene i elevrådet med tema: «[Hva er viktig for elevene ved din skole i fremtiden?](#)»

2) Involvering av Ungdommens kommunestyre (UKS)

Ungdommens kommunestyre har arbeidet med fremtidens kommune og kommunereformen i to møter:

På et møte 18. februar ble det gitt en innføring om bakgrunn og mål for kommunereformen av ordfører Lisbeth Hammer Krog. UKS ble samtidig presentert for tre oppgaver eller problemstillinger som det skulle arbeides med. På møtet 8. mars delte medlemmene av UKS seg inn i grupper og jobbet med de ulike oppgavene og problemstillingene. Disse var:

- 1) Hvordan tenker dere at reformen vil påvirke lokaldemokratiet? Nevn minst to argumenter som kan svekke og som kan styrke lokaldemokratiet.
- 2) Er kommunesammenslåing noe positivt eller negativt? Nevn minst to argumenter for og to mot en kommunesammenslåing.
- 3) Tenker dere at noe kan bli bedre med en stor kommune for å møte utfordringer innenfor transport, skole, næring, miljø og klima?

Innspillene til Ungdommens kommunestyre er samlet i en kort rapport som [kan leses HER](#)

3) Askerkonferansen

8. og 9. mars ble det avholdt en ungdomskonferanse i Asker hvor elevrådsrepresentanter fra videregående skoler og ungdomspolitikere i alderen 16-26 år var invitert. Konferansen ble arrangert på tvers av kommunene, og hadde deltakere fra Asker, Bærum, Hurum og Røyken. Ungdommene utarbeidet i felleskap en [resolusjon](#) med innspill om hva som er viktig for dem, med utgangspunkt i følgende fire temaer:

- Oppvekst
- Nærmiljø
- Miljø og transport
- Deltakelse og involvering

Alle innspillene fra ungdom om fremtidens Bærum og kommunereformen ble overlevert til kommunestyret i møte 27. april 2016. Rådmannen foreslår at innspillene fra ungdommene oversendes hovedutvalg for barn og unge og hovedutvalg for miljø, idrett og kultur.

3.4.4 Dialogmøter med næringslivet og med velforeningene i Bærum

1) Dialogmøte med næringslivet

19. mai ble det gjennomført dialogmøte med Bærum næringsråd og flere av de større aktørene innen næringslivet i Bærum, med tema kommune- og regionreform. De ulike aktørene i næringslivet hadde blant annet følgende tilbakemeldinger til kommunen:

- Næringslivet er ikke så opptatt av forvaltningsgrensene. De ønsker en effektiv, forutsigbar og kontrollerbar forvaltning, samt en brukersentrisk organisering av forvaltningen. Næringslivet peker på at etablering av infrastruktur eller utbygging i områder som berører begge sider av en kommunegrense kan være problematisk, fordi de to kommunene kan ha ulike måter å håndtere samme sak/ prosess på. Her ble Lysaker stasjon trukket frem som eksempel.
- Det ble oppfordret til å løfte blikket og tenke større, og se innover mot Oslo, gjerne sammen med Asker, Hurum og Røyken. Lysaker, Skøyen og Fornebu er et veldig viktig knutepunkt for næringslivet, og bør ses i sammenheng. Videre har Oslo har en rekke spesialiserte funksjoner som er viktige for næringslivet i regionen vest for hovedstaden. Man må stå tettere sammen, og Oslo-regionen må ses i sammenheng dersom man skal klare å hevde seg i den globale konkurransen.

2) Dialogmøte med velforeninger

Møte med alle velforeningene i Bærum ble arrangert 24. mai. Tema for møtet var kommune- og regionreform. Velforeningene trakk frem i sine innspill at:

- Velforeningene besitter mye lokalkunnskap og kan være et viktig redskap i de prosessene som kommunen nå går inn i, det være seg kommune- eller regionreform. Det er viktig å ta godt vare på velforeningene, og kanskje gjøre dem enda sterkere. Å klare å rekruttere flere unge inn i arbeidet i velforeningene ble løftet frem som en utfordring, og det ble stilt spørsmål om ikke et mulig grep for å få til dette kunne være å legge noen litt tyngre oppgaver til velforeningene slik at de ble mer interessante, og kan fenge andre generasjoner enn de som engasjerer seg i dag.
- Dersom det blir en sammenslåing vil velforeningenes rolle bli vel så viktig, men kanskje deres posisjon kan bli utfordret i en større kommune. Det ble trukket frem at det er viktig å styrke den lokale medvirkningen – «slik at man lokalt opplever at man er med» - enten man fortsatt er en egen kommune eller man velger en sammenslåing. Det ble pekt på at en beslutning om sammenslåing eller ikke, bør tas med utgangspunkt i et fremtidsperspektiv, og hvordan kommunen må være om 20 – 30 år, ikke med utgangspunkt i hvor godt man synes man har det i dag.
- Flere pekte på at det er regionsperspektivet og regionreformen som er viktig for Bærum, ikke kommunereformen. Det ble tatt til orde for å løfte blikket og tenke større, og at en ny regionstruktur bør inneholde Oslo, og (indre) Oslofjordregionen. Strukturen må kunne håndtere sykehusutfordringen, gode samferdselsløsninger, ungdomsboliger slik at den yngre generasjon kan etablere seg her, samt et helsetilbud som ligger riktig plassert (referanse til sykehus).

3.4.5 Innbyggerundersøkelser

Kommunene Bærum, Asker, Røyken, Hurum, Lier og Hole gikk i 2015 sammen om å anskaffe en innbyggerundersøkelse som tok sikte på å kartlegge innbyggernes reisevaner, lokal tilhørighet samt deres synspunkter på forventede konsekvenser av en eventuell kommunesammenslåing, for blant annet:

- tjenestekvalitet (helse, pleie og omsorg, barnehage, skole, kultur, transport, byggesak)
- innbyggernes mulighet for påvirkning og innbyggernes opplevelse av tilhørighet til kommunen
- ansattes kompetanse

I etterkant av disse reflekterende spørsmålene ble det stilt spørsmål om innbyggernes holdning til en eventuell kommunereform.

Rapport fra [innbyggerundersøkelsen i 2015 finnes her](#), og et [sammendrag for Bærum her](#).

Våren 2016 ble det gjennomført en innbyggerundersøkelse, anskaffet i fellesskap av Bærum, Røyken og Asker kommuner. Undersøkelsen inneholdt spørsmål om retningsvalg, interesse for spørsmålet om kommunereform, samt innbyggernes holdning til en eventuell kommunesammenslåing.

Fjorårets og årets innbyggerundersøkelser har samme oppbygging ved at spørsmålene forut for holdningsspørsmålet har gitt mulighet for refleksjoner over muligheter og konsekvenser ved en kommunesammenslåing – før respondentene tar stilling til holdningsspørsmålet. I fjorårets innbyggerundersøkelse var det ikke spørsmål om retningsvalg. Årsaken er at Kommunestyret på det tidspunkt ikke hadde vedtatt hvilke retningsvalg som skulle utredes. Rapport for [innbyggerundersøkelsen 2016 finnes HER](#).

Innbyggerundersøkelsen 2016 viser at det er 41 % (2015: 34 %) som oppgir at de stiller seg positive til en kommunesammenslåing, 21 % (2015: 29 %) oppgir at de stiller seg negative, mens det både i år og i 2015 var 35 % som verken er positive eller negative til en kommunesammenslåing. Resultatet viser at noen fler er positive enn negative, og at mange ikke har tatt stilling til spørsmålet om kommunesammenslåing. Innbyggerundersøkelsen gir dermed ikke noe klart og entydig signal om hvilken løsning som bør velges.

I årets undersøkelse ble innbyggerne invitert til å reflektere over argumenter FOR og MOT en eventuell kommunesammenslåing for Bærum kommune. «Kostnadseffektivitet/mindre utgifter samlet sett» (16 %) og «Effektivisering/stordriftsfordeler» (16 %) er de argumentene som oppgis oftest som argumenter FOR en sammenslåing. Samtidig oppgir en andel på 20 % at de ser ingen argumenter FOR en kommunesammenslåing. Når det gjelder argumenter MOT en kommunesammenslåing oppgir den største andelen (26 %) at det «Blir for stort/uoversiktlig/bedre med mindre kommuner» som hovedårsak. En andel på 21 % oppgir at de ikke ser noen argumenter MOT en kommunesammenslåing.

Resultatet av innbyggerundersøkelsene innebærer ikke et klart råd i spørsmålet om kommunen bør slås sammen med andre eller fortsette alene. Skulle kommunestyret velge sammenslåing, gir innbyggerundersøkelsen i 2016 imidlertid et klart råd om at sammenslåing med Asker er det foretrukne alternativet.

3.4.6 Informasjonsmøter med tillitsvalgte, verneombud og med ansatte

Det har vært avholdt fellesmøter på tvers av kommunene med representanter for de ansatte og vernetjenesten i kommunen. På møtene er det gitt informasjon om utredningsarbeidet, og om status og fremdrift for arbeidet med kommunereformen. Det har også vært dialog om arbeidsgiverpolitiske spørsmål. I tillegg har det vært to åpne informasjonsmøter for alle ansatte om regionens utfordringsbilde og kommunereformen. Disse informasjonsmøtene ble avholdt hhv. 15. og 16. mars.

4 Rådmannens vurderinger

4.1 Utredningsoppdraget

Stortinget har bestemt at alle kommuner skal vurdere fremtidig kommunestruktur innen 30. juni 2016. Det innebærer at alle kommuner er pålagt å gjennomføre en prosess hvor saken utredes og hvor en fører dialog med nabokommuner. Behandlingen i kommunene skal ende med en tilråding om en ønsker å endre kommunestrukturen eller beholde nåværende inndeling. Rådmannen presenterer her vurderinger som grunnlag for kommunestyrets vedtak, men velger å fremme saken uten innstilling.

For Bærum kommunes del foreligger ikke konkret sammenslåingsalternativ eller felles intensjonsavtale. Ut fra dette kunne det være enkelt å trekke den konklusjonen at sammenslåing med andre kommuner er uaktuelt, siden det ikke er forhandlet om eller utarbeidet intensjonsavtale med noen av Bærum's nabokommuner. Rådmannen vurderer imidlertid at Stortingets oppdrag innebærer at hver kommune på selvstendig grunnlag skal gjøre seg opp en mening om hva som er hensiktsmessig kommunestruktur i fremtiden, også i de tilfeller hvor det ikke foreligger en felles konklusjon med nabokommunene.

4.2 Utredningsarbeidet

Som beskrevet tidligere i saken har Bærum kommune tatt utredningsansvaret på alvor. Den første delen av utredningsarbeidet ble gjennomført av seks kommuner i felleskap ([vedtak i formannskapssak 179/14](#)). Dette ble senere [i kommunestyrets vedtak 27.01.2016, sak 2/16](#), redusert til fire kommuner: Bærum, Asker, Røyken og Hurum.

I den siste fasen av utredningsarbeidet har Asker, Røyken og Hurum valgt å gå videre uten Bærum. De tre kommunene har fremforhandlet en intensjonsavtale om kommunesammenslåing.

4.3 Grunnlag for Rådmannens vurderinger

Grunnlaget for Rådmannens vurderinger er beskrevet foran. Rådmannen har tatt utgangspunkt i

- Utfordringsbildet for kommunesektoren
- Regjeringens mål for kommunereformen
- Ekspertutvalgets kriterier for god kommunestruktur

Med utgangspunkt i dette er det gjennomført utredningsarbeid og innbyggerundersøkelser. Det

er også gjennomført en rekke tiltak for involvering av innbyggere, med særlig vekt på ungdom. Også næringslivet, velforeninger og kommunens ansatte har vært involvert. Dette er hensyntatt i vurderingen.

Rådmannens vurderinger følger to linjer:

- Bærum kommunes evne til å ivareta kommunens oppgaver og ansvar på en god måte – nå og i fremtiden
- Bærum kommunes mulighet til å påvirke løsningen av samfunnsmessige utfordringer i kommunen og regionen

4.4 Alternativer

Det er kommunestyrets oppgave å ta stilling til hvilken kommunestruktur Bærum kommune mener er mest hensiktsmessig for Bærum for fremtiden. Samtidig er det et faktum at det i dag ikke finnes praktiske alternativer for å slå Bærum sammen med andre kommuner, gitt situasjonen hvor Asker, Røyken og Hurum har valgt å gå inn for sammenslåing uten Bærum.

Rådmannen vurderer at Stortingets oppdrag innebærer at hver kommune på prinsipielt grunnlag skal gjøre seg opp selvstendig en mening om hva som er hensiktsmessig kommunestruktur i fremtiden, også i de tilfeller hvor det ikke foreligger en felles konklusjon med nabokommunene.

Kommunestyret [vedtok 27.01.2016, sak 2/16](#) at alternativene for drøfting skulle være

- Bærum og Asker
- Bærum, Asker, Røyken og Hurum

I tillegg til vurdering av de to sammenslåingsalternativene kommunestyret har vedtatt å utrede, vil Rådmannen vurdere alternativet Bærum som i dag.

4.5 De samfunnsmessige utfordringene

Agenda Kaupangs rapport [Konsekvenser og muligheter ved alternativ kommunestruktur](#) beskriver en rekke utfordringer som følge av kommune- og regiongrenser:

- Fylkes- og statlige regiongrenser går gjennom utredningsregionen. Ulike fylkeskommuner, fylkesmenn og statlige vegregioner
- Beslutninger i regionen blir ivaretatt av organer som ikke har ansvar for helhetsvirkninger
- Krevende å gjennomføre areal- og samfunnsplaner som reduserer transportomfanget og som utnytter transportinfrastrukturen på tvers av grensene
- Kommunenes hovedperspektiv er å arbeide for et utbyggingsmønster som gagnar dem best enkeltvis
- Kan svekke hensynet til en effektiv og forutsigbar planlegging
- Tettstedsoppsplittingen kan gi uhenksomme strukturer og ikke optimale kommunale investeringer

- Fagmiljøene og kapasiteten i de minste kommunene burde vært bredere og større
- Et stort antall kommuner, som hver for seg kan bli for små og ukoordinerte når lokale og regionale interesser skal målbæres
- Betydelig omfang av interkommunale ordninger
- Ansvaret for arealpolitikk, kollektivtransport og veg er delt

De fleste av disse utfordringene gjelder også for Bærum kommune, til tross for at kommunen er betydelig større enn de andre kommunene som inngår i utredningen.

4.6 Bærums viktigste muligheter og utfordringer ved eventuell kommunesammenslåing

Dersom sammenslåing skal være et aktuelt alternativ, må potensialet for å løse vesentlige utfordringer være større enn eventuelle utfordringer som følger av sammenslåing. Kort oppsummert vurderer Rådmannen punktene nedenfor som de viktigste muligheter og utfordringer i spørsmålet om Bærumkommune bør slås sammen med en eller flere av nabokommunene.

Rådmannen understreker at det ikke er noen automatisk sammenheng mellom sammenslåing og utløste muligheter og utfordringer. Sammenslåing vil kunne skape et potensial som må forvaltes gjennom gode politiske valg for at muligheter skal omsettes til konkrete fordeler, og utfordringer møtes på en måte som gjør at ulemper unngås eller begrenses:

Muligheter:

- Samordnet areal- og transportmyndighet i en større funksjonell hverdagsregion
- Økt tyngde i interessehevding regionalt og nasjonalt
- Mulighet for nye oppgaver
 - Kollektivtransport, synergi med arealmyndighet
 - Videregående skole, helhetlig skoleløp
- Lokaldemokrati: folkevalgte kan få økt myndighet på områder som er viktige for innbyggerne

Utfordringer:

- Lokaldemokrati
 - Flere innbyggere bak hver folkevalgt, behov for nærdemokratiordninger?
- Økonomi
 - Inntektsnivå Bærum høyere enn sammenslått kommune
 - Tjenester må harmoniseres, likt nivå for alle i ny kommune
 - Finnes det tilstrekkelig evne og vilje til å ta ut samordningsgevinster som gir rom for å opprettholde godt nivå på tjenester?

4.6.1 Nærmere om muligheter

Helhetlig samfunnsutvikling

For Bærum kommune er det eventuelt økte muligheter til å ivareta en helhetlig samfunnsutvikling som må være hovedbegrunnelsen for en eventuell kommunesammenslåing. De viktigste argumentene er økt ansvar, myndighet og nye muligheter når det gjelder:

- Samferdsel
- Kollektivtransport
- Helhetlig grep om fremtidig arealdisponering sett i sammenheng med boligutbygging og næringsetableringer

a)

I dette ligger også muligheten til å kunne styre samfunnsutviklingen i en mer miljøvennlig retning. Noe av dette kan oppnås gjennom økt samarbeid med andre kommuner. Men samarbeid har sine begrensinger, særlig der kommunegrensene kan innebære interessemotsetninger mellom de to kommunene på hver sin side av en kommunegrense. På noen av disse viktige områdene er det potensial for å komme lenger på veien mot helhetlig samfunnsutvikling dersom man fjerner kommunegrensene. Med kommunegrensene ser hver kommune sin del av en felles utfordring. Uten kommunegrense er utfordringen samlet i en enhet, så fremt den nye enheten utgjør et naturlig samfunnsutviklingsområde.

Sterkere aktørrolle og interessehevdning

Sammenslåing av Bærum med en eller flere nabokommuner vil gi en stor og slagkraftig enhet som vil kunne tydeliggjøre og forsterke regionenes felles interesser overfor statlige, fylkeskommunale og private aktører. Én kommune kan forplikte kommunen samlet og fremføre argumenter overfor omverdenen med større tyngde enn situasjonen er i dag. En slik samlet stemme for regionen vest for Oslo kan ikke oppnås i en kommune hvor Bærum ikke inngår.

Nye oppgaver

Slik regjeringen per nå presenterer opplegget for kommunereform, er muligheten for å overta ansvar og oppgaver fra stat og/eller fylkeskommunen et begrenset tilbud, og på noen områder kun aktuelt for kommuner som slår seg sammen.

4.6.2 Nærmere om utfordringer

Det man kan oppnå med sammenslåing, må veies opp mot de utfordringer som følger av sammenslåing til en større kommune. De to viktigste utfordringene i Bærumperspektiv er økonomi og demokrati/nærhet.

Demokrati og nærhet

En større kommune betyr flere innbyggere bak hver folkevalgt, og større geografiske avstander mellom de forskjellige tettsteder/nærmiljøer/lokalsamfunn i kommunen. Både [Agenda Kaupang-rapporten](#) og notatet [Lokal identitet og demokrati](#) peker på at det finnes modeller som kan kompensere for disse forholdene. Det er prinsipielt sett to veier å gå:

a) En struktur med en eller annen type organer som representerer forskjellige geografiske deler av kommunen. Både sammensetning og oppgaver for slike organer kan variere.

- b) Medborgerskap og samskaping – nye måter å kommunisere om og arbeide med utvikling av kommunen og politiske saker som bringer innbyggerne nærmere på prosessene, både politisk og administrativt.

En positiv side ved sammenslåing, sett i lokaldemokratisk perspektiv, er at en kommune med større ansvar og myndighet til å ivareta en helhetlig samfunnsutvikling fører til at innbyggerne gjennom sine folkevalgte kan få større innflytelse på samfunnsoppgaver som er viktige for ivaretagelse av innbyggernes interesser.

Økonomiske rammer

Ved sammenslåing av Bærum med en eller flere nabokommuner vil de frie inntektene per innbygger for den sammenslåtte kommunen være noe lavere enn for Bærum i dag. Ved en sammenslåing med dagens Asker vil forskjellene ikke være store. Ved en sammenslåing (Asker, Røyken og Hurum) vil de frie inntektene være omtrent på nivå med dagens frie inntekter i Asker, og to prosent lavere enn dagens inntektsnivå i Bærum.

I notatet [Virksomhetsøkonomiske konsekvenser](#) pekes det på mulige samordningsgevinster og inntektsmuligheter som kan bidra til å kompensere for den sammenslåtte kommunens inntektsreduksjon i forhold til dagens Bærumsnivå.

Når en eventuell sammenslått kommune skal utforme sitt tjenestetilbud, vil det være naturlig at man på hvert enkelt område velger «best praksis». Det er ikke gitt at dette i alle tilfeller er den dyreste løsningen, og det må derfor kunne antas at 2 prosent lavere inntekter ikke er synonymt med to prosent lavere tjenesteproduksjon.

Det må også tas i betraktning at Bærum kommune, uavhengig av kommunereform, står foran økonomiske omstillinger i årene som kommer.

4.7 Kommunen som tjenesteprodusent og myndighetsutøver

Kommunens hovedoppgave er å være tjenesteprodusent og myndighetsutøver. Ekspertutvalgets kriterier for god ivaretagelse av disse oppgavene er blant annet tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse, effektiv tjenesteproduksjon, valgfrihet, økonomisk soliditet og tilstrekkelig distanse. Kriteriene er nærmere omtalt foran.

Oppgavene som tjenesteprodusent og myndighetsutøver ivaretas godt av Bærum kommunen i dag, og vil kunne ivaretas godt i fremtiden i alle de tre alternativer som vurderes her.

4.8 Bærum som i dag

Bærum kommune er en av Norges største kommuner. Selv om kommunereformen skulle føre til en del kommunesammenslåinger, vil Bærum fortsatt være blant landets største kommuner. Bærum kommune vil i kraft av dette være bedre rustet enn de fleste norske kommuner til å møte regjeringens mål for kommunereformen (se foran) og de kriterier (se foran) ekspertutvalget legger til grunn for å vurdere kommunenes evne til å ivareta sine fire roller som tjenesteprodusent, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og demokratisk arena.

Bærum kommune har i dag – og vil også i fremtiden ha – god evne til å ivareta kommunens oppgaver og tjenester. Kommunesammenslåing vil neppe ikke påvirke dette vesentlig i positiv

retning. På den annen side er det heller ikke noe som tilsier at en større kommune blir dårligere i stand til å ivareta disse oppgavene.

Når det gjelder samfunnsmessige utfordringer er Bærum en stor kommune med vilje og kompetanse til å løse eller påvirke løsningen av større og mer omfattende oppgaver enn det kommunen har ansvar for i dag. Rådmannen mener det kan være en demokratisk utfordring at kommunens folkevalgte mangler innflytelse på utforming av vesentlige samfunnsoppgaver med stor betydning for kommunens innbyggere.

Det kan derfor være hensiktsmessig for Bærum kommune å søke etter muligheter for økt innflytelse på disse områdene. Det er ikke gitt at kommunesammenslåing er eneste vei til å oppnå dette, det kan være at det er en mer tjenlig vei å søke tettere og mer formalisert samarbeid på regionnivå. Dette kommer Rådmannen tilbake til senere i vurderingskapittelet.

4.9 Bærum, Asker, Røyken og Hurum

En sammenslåing av Bærum, Asker, Røyken og Hurum til en større kommune i Vestregionen har et potensial til å være en sterkere aktør med felles stemme i når det gjelder de regionale og samfunnsmessige utfordringene i hovedstadsregionen.

En kommune med Bærum, Asker Røyken og Hurum er etter Rådmannens vurdering det eneste alternativet som har potensial til å oppnå en kobling av arealmyndighet og ansvar for samferdselsoppgaver. [Agenda Kaupangs rapport](#) sier at «*En overføring av ansvaret for kollektivtransporten og omklassifisering av fylkesveger til en større kommune i utredningsregionen, vil innebære en samling av flere transport- og arealpolitiske oppgaver og virkemidler til ett ansvarlig organ. En konsekvens av sammenslåing og økt ansvar for transport, kan også være at den nye kommunen inngår som part i styringen av Oslopakke 3 og bymiljøavtalene*».

Bærum kommune påvirkes av samfunnsutvikling og arealdisponering i nabokommunene. Det største sammenslåingsalternativet innebærer også størst potensial til samordningsgevinster på dette området. Eventuelle samordningsgevinster vil imidlertid ikke være noen automatisk effekt av en eventuell sammenslåing. Sammenslåing vil kunne skape et potensial som må forvaltes gjennom gode politiske valg for at mulighetene skal omsettes til konkrete fordeler.

Som det fremgår foran er økonomien i dagens Asker noe sterkere enn Røyken og Hurum. En sammenslåing med alle fire kommunene vil derfor ha en noe større økonomiske utfordring enn sammenslåing med bare Asker. Forskjellene er ikke større enn at det bør være håndterbart i det omstillingsarbeidet etableringen av en eventuell kommune innebærer, jfr. temanotatet [Virksomhetsøkonomiske konsekvenser](#).

Ved sammenslåing av Bærum, Asker, Røyken og Hurum vil de frie inntektene i den nye kommunen være omtrent på nivå med dagens frie inntekter i Asker, og to prosent lavere enn dagens nivå i Bærum.

I temanotatet [Virksomhetsøkonomiske konsekvenser](#) beskrives dette slik:

«Ved en kommunesammenslåing må både de kommunale tjenestene og brukerbetaling harmoniseres. Asker, Bærum, Hurum og Røyken har alle ulik praksis og ulike retningslinjer som blant annet kommer til uttrykk gjennom politiske prioriteringer. I utgangspunktet vil en sammenslåing kunne medføre at noen brukere får et dårligere tjenestetilbud, i hvert

fall på noen områder. For å unngå dette, og sikre at alle tjenester i en samlet kommune har samme omfang og kvalitet som i den kommunen med størst omfang og høyest kvalitet i dag, må sammenslåingen til en ny og større kommune gi kostnadsreduksjoner som kan benyttes til å harmonisere tjenestene. Etter en kommunesammenslåing er styringslinjen definert, og det vil være mulig å utnytte beste praksis blant dagens kommuner for å fremme kostnadseffektivitet og kvalitetsheving. Siden dagens inntektsnivå er garantert de neste 20 årene har den nye kommunen godt med tid til å gjennomføre de nødvendige harmoniseringene av tjenestenivåene.»

Røyken og Hurum har til sammen nesten dobbelt så stort areal som Asker. Røyken og Hurum har til sammen drøyt 30.000 innbyggere, mens Asker har ca 60.000 innbyggere. Ved en sammenslåing av Bærum, Asker, Røyken og Hurum vil de geografiske avstandene øke, og det blir flere innbyggere per folkevalgt. Dette kan øke behovet for å finne gode lokaldemokratiske ordninger som kompenserer for større avstander og flere innbyggere.

4.10 Bærum og Asker

De fleste vurderinger som er gjort foran gjelder også for alternativet Asker og Bærum. De viktigste forskjellene er:

Det er lite sannsynlig at Asker og Bærum vil oppnå å få ansvar for kollektivtransport og fylkesveier, slik at det kan oppnås synergier mellom denne myndigheten og kommunenes myndighet når det gjelder arealdisponering.

De økonomiske forskjellene mellom Asker og Bærum er små, slik at utfordringene med harmonisering av tjenestenivå og brukerbetaling blir mindre enn i alternativet hvor også Røyken og Hurum inngår.

Asker og Bærum er begge store kommuner i dag. Endringene for innbyggerne når det gjelder antall innbyggere per folkevalgt blir mindre enn for det største alternativet med fire kommuner. Det kan nok likevel være behov for å se på lokaldemokratiske ordninger som kompenserer for større avstander og flere innbyggere også ved dette alternativet.

4.11 Regionsamarbeid

4.11.1 Akershus og regionreformen

Fylkestinget i Akershus behandlet sitt innspill til regionreformen i fylkestingsmøtet 14. mars 2016. Et flertall gikk da inn for et ønske om en sammenslåing av fylker til større og sterkere regioner. Dette vil i følge vedtaket gi bedre grunnlag for gode strategiske valg og økte samordningsgevinster.

I arbeidet med regionreformen utreder Akershus to alternativer;

- Østfold/Akershus
- Østfold/Buskerud/Akershus

For begge alternativer åpnes det for å inkludere Oslo, dersom Oslo skulle ønske det. Basert på fylkesrådmannens utredning av alternativene legges det fram en ny sak i juni 2016 der det tas stilling til videre prosess

Fylkeskommunene har frist til desember 2016 med å fatte vedtak om ønsket fremtidig regionstruktur.

Rådmannen vil høsten 2016 fremme sak med orientering og Akershus fylkeskommune og regionreformen, og vurdere hvilke innspill til denne prosessen det eventuelt er grunnlag for å fremme fra Bærum kommune.

4.11.2 Tettere regionsamarbeid i Oslo-regionen

Kommunene i Oslo-regionen har en del felles utfordringer som ikke kan løses fullt ut gjennom kommunesammenslåing. Mest sentralt står utfordringer for samferdselssektoren inkludert kollektivtransport, arealdisponering og utbyggingsmønster.

Bærum kommunes styringsgruppe for kommunereformen har tatt initiativ til samtaler med Byrådet i Oslo, Akershus fylkeskommune og Fylkesmannen i Oslo og Akershus om disse utfordringene. Hensikten er å se på felles utfordringer og mulige løsninger som gi deltakerne bedre mulighet til påvirke utviklingen og ivareta innbyggernes interesser på disse områdene.

Særlig gjelder det forholdet til Oslo. Bærum sine innbyggere påvirkes i stor grad av beslutninger som fattes av Oslo kommune. Kommunesammenslåing med Oslo er vurdert som uaktuelt. Men på regionnivå har Bærum kommune mange felles interesser med Oslo kommune og Oslos nærmeste nabokommuner.

Ingen alternativer i diskusjonen om fremtidig regionstruktur for Akershus inkluderer Oslo på en måte som ivaretar Bærum sine interesser i denne sammenheng på en tilfredsstillende måte. Bærum kommune har behov for deltakelse, samarbeid og innflytelse sammen med Oslo, ikke bare sterkest mulig samordning rundt Oslo, slik Akershusprosessen innebærer.

I dialogmøte med næringslivet ble det påpekt at næringslivet ikke er opptatt av forvaltningsgrensene. De ønsker en effektiv, forutsigbar og kontrollerbar forvaltning, samt en brukersentrisk organisering av forvaltningen. Næringslivet oppfordrer til å løfte blikket og tenke større, og se innover mot Oslo, gjerne sammen med Asker, Hurum og Røyken. Næringslivets innspill er at Oslo-regionen må ses i sammenheng dersom man skal klare å hevde seg i den globale konkurransen.

4.12 Oppsummering og konklusjon

Stortinget har bestemt at alle kommuner skal vurdere fremtidig kommunestruktur innen 30. juni 2016. Behandlingen i kommunene skal ende med en tilråding om en ønsker å endre kommunestrukturen eller beholde nåværende inndeling. For Bærum kommunes del foreligger ikke konkret sammenslåingsalternativ eller felles intensjonsavtale. Rådmannen vurderer at Stortingets oppdrag innebærer at hver kommune på prinsipielt grunnlag skal gjøre seg opp en selvstendig mening om hva som er hensiktsmessig kommunestruktur i fremtiden, også i de tilfeller hvor det ikke foreligger en felles konklusjon med nabokommunene.

Rådmannens vurderinger i saken følger to linjer:

- Bærum kommunes evne til å ivareta kommunens oppgaver og ansvar på en god måte – nå og i fremtiden
- Bærum kommunes mulighet til å påvirke løsningen av samfunnsmessige utfordringer i kommunen og regionen

Rådmannen mener at *Bærum som egen kommune* er et godt alternativ både når det gjelder tjenesteyting, myndighetsutøvelse og rollen som sterk samfunnsutviklingsaktør. Bærum er en stor og robust kommune, som tilfredsstillende alle mål og kriterier kommunereformen har satt for en bærekraftig kommunestruktur. Bærum kommune vil følge opp de initiativ som kommunen har tatt for et tettere samarbeid med Oslo kommune og Akershus fylkeskommune, som også bør omfatte andre kommuner i randsonen til Oslo.

Samtidig mener Rådmannen at en større kommune i Vestregionen har et potensial til å være en sterkere aktør med felles stemme når det gjelder de regionale og samfunnsmessige utfordringene i hovedstadsregionen.